

ההגיינה של הפה בחברה ובנישואין

פרשת מצורע

מצורע = מוציא שם רע

בדד ישב מחוץ למחנה מושבו

(ויקרא י, ג ט"ו)

הרבה ויכוחים בחיים

היו נמנעים

אלו היינו שמים לב למילים

שאנו אומרים...

בפרשתנו- הלשון הועמדה השבוע לדין.

לשון המתגלגלת בפינו ויורה מילים לכל עבר, ללא מחשבה, ופוגעת בחברה ובחיי המשפחה.

אמר ר' יוסי בן זימרא:

כל המספר לשון הרע נגעים באים עליו...

אמר ריש לקיש: מאי דכתיב: "זאת תורת המצורע? זאת תהיה תורתו של מוציא שם רע". (מסכת ערכין ט"ו, ב').

"בדד ישב": שלא יהיו שאר טמאים יושבין עמו.

ואמרו רבותינו: מה נשתנה משאר טמאים לישב

בדד?

הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתו ובין איש לרעהו, אף הוא יבדל. (רש"י).

הגמרא (נדה ל"א, ע"א) מציינת, כי האשה נבראה מהעצם ועצם כידוע היא דבר קשה, ולכן האשה קשה לפיוס.

לעומת האיש שנברא מהאדמה, ומשום כך הוא

מתפייס בקלות.

נבאר את הדברים:

אחת מהתכונות בהן האשה שונה מהאיש מתבטאת ברגש המפותח שלה, ולכן גם מזהירים אותנו חז"ל 'הוו זהירים באונאת נשותיכם שמתוך שאונאתה מצויה דמעתי קרובה' (בבא מציעא נ"ט ע"א), זאת אומרת, עקב רגישותה היתירה, כשפוגעים בה היא נפגעת בנקל ומזילה מיד דמעות אף על דברים שלבעל נראים קטנוניים.

נוסף לזאת מגלים לנו חז"ל, שהאשה קשה לפיוס כמו העצם, כשחורטים ופוגעים בה, קשה לתקן את הקלקול.

האשה מטבעה "טוחנת" את הריב ומעצימה את הפגיעה מעבר לממדיה.

הבעל לעומתה, כשפוגעים בו נשמע

אותו פעמים רבות מגיב בביטויים

בסגנון 'לא קרה כלום', 'היה ונגמר',

'צריך להמשיך הלאה' וכדומה.

בעל הפוגע באשתו חושב לעיתים שלא

הייתה זו פגיעה רצינית הראויה

להתייחסות מרובה מצידה, כי הרי

כשפוגעים בו עצמו בפגיעה בסדר גודל

כזה הוא כלל לא נעלב, ולכן אינו מבין

מדוע עושה אשתו מפגיעה כזו "סיפור גדול".

על הבעל לדעת, שתכונות האשה שונות משלו- הוא יותר מחוספס ושכלי ופחות

עדין ורגשן ממנה- ובל יחשוב שאשתו מגזימה לחינם.

עליו לכבד את רגישותה ולהתנהג בהתאם, ולא יתנהג בביתו עם אשתו כדרך

שהוא מתנהג עם חבריו.

הבדל נוסף בין האיש לאשה, קשור לדברי הגמרא (כתובות נ"ט ע"ב): "אין אשה

אלא ליופי, אין אשה אלא לבנים, אין אשה אלא לתכשיטי נשים".

אין ספק שאין כוונת המאמר לצמצם את ערך האשה רק לעניינים אלה, אלא

כשם שאנו מבינים שאחת מן המטרות של יצירת האשה היא להוליד בנים

ולגדלם, ועל כן הוטבע בה כח ההולדה והתכונות הנצרכות לגדל ילדים, כך גם

הוטבעה בה התכונה להחשיב את עניני היופי, הביגוד והתכשיטים.

דברי חז"ל מלמדים אותנו, שזהו טבעה של האשה מעצם בריאתה להתנאות

ולהתקשט וזאת בשונה מהאיש.

על הפסוק "ויבן... את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה" (בראשית ג, כב),

אומרים חז"ל מלמד שקלעה הקב"ה לחוה והביאה לאדם הראשון (ברכות ס"א

ע"א), ומוזכר עוד במדרש שהיה הקב"ה עסוק לקשט את חוה בעשרים וארבעה

קישוטי כלה לפני שהביאה לאדם הראשון- וכל זאת כדי לחבבה עליו.

לחשיבות שייחסו חז"ל לבגדי האשה ישנן גם השלכות הלכתיות:

חכמים ציוו את הבעל לקנות לאשתו בגדים, יותר מאשר לעצמו ואפילו יותר

מכדי יכולתו, וזה לשונם: "לעולם יאכל אדם פחות ממה שיש לו וילבש ויתכסה

במה שיש לו ויכבד את אשתו יותר ממה שיש לו" (חולין פ"ד ע"ב).

ופירש המהרש"א שההוראה לכבד את אשתו מתייחסת לעניין הבגדים. וכן

חייבו לשמחה לפני החגים בבגדים נאים.

לסיכום האמור, מספיקה לנו הידיעה הכללית שיש מציאות של שוני בין האיש

לאשה ויש צורך להתחשב בכך.

יש לזכור את הנאמר לעיל, שתכלית ההבדלים היא לטובה, ונועדה כדי להשלים אחד את השני בחייהם המשותפים והמאוחדים, וכך ישתלבו זה בזה כמו תזמרת מנגנת, שבה כל כלי ממלא את תפקידו ונותן את הטון המיוחד שלו בהרמוניה הכללית.

(שלמות הבית)